

УДК 327.8:004.8

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2026.64.49>

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

Валентина Кубко

Національний університет «Одеська політехніка»,
кафедра міжнародних відносин та права
проспект Шевченка, 1, 65044, м. Одеса, Україна
<https://orcid.org/0000-0003-0433-2013>

Здійснено комплексний аналіз штучного інтелекту (далі – ШІ) як фундаментального чинника трансформації сучасної дипломатії в умовах глобальної алгоритмізації міжнародних відносин. Актуальність дослідження зумовлена стрімким переходом світового співтовариства до нового технологічного устрою, де здатність держави оперувати інтелектуальними системами визначає її місце в ієрархії глобального впливу. Теоретично обґрунтовано роль ШІ не лише як допоміжного технологічного інструмента, а і як системного мегатренду, що змінює саму сутність міжнародно-політичної взаємодії. Акцентовано, що нині геополітичний баланс безпосередньо залежить від результатів глобальних ШІ-перегонів.

Детально простежено еволюцію дипломатичних практик: від хаотичної децентралізації інформаційних потоків, притаманної епосі Web 2.0 та мережевої дипломатії, до сучасної стадії «технологічного прискорення». Доведено, що в основі цієї трансформації лежить перехід до датацентричних методів зовнішньополітичного впливу, де ключову роль відіграє предиктивна аналітика та алгоритмічне управління увагою аудиторії. Окрему увагу в статті приділено аналізу досвіду Європейського Союзу у сфері нормативного регулювання ШІ. Розкрито зміст концепції ШІ-врядування (*AI Governance*) як нового інструменту м'якої сили ЄС. На основі опрацювання настанов Європейської комісії (квітень 2025 року) виокремлено етичні та безпекові стандарти використання генеративних мовних моделей у дипломатичній діяльності. Підкреслено, що європейська людиноцентрична модель створює безпечну платформу для модернізації консульських служб й автоматизації офіційної комунікації (зокрема, через інструменти на кшталт DiploGPT), одночасно мінімізуючи ризики алгоритмічної упередженості.

У контексті національних інтересів України визначено стратегічні пріоритети розвитку технодипломатії (*Techplomacy*). Обґрунтовано необхідність побудови моделі взаємодії між державними інституціями та корпораціями Big Tech для зміцнення цифрової стійкості. Доведено, що Україна має адаптуватися до реалій *deer tech*-дипломатії, де безпека є похідною від рівня технологічного розвитку. Сформульовано висновок, що впровадження «алгоритмічної дипломатії стійкості» та синергія українського цифрового досвіду з європейськими стандартами етичного врядування дасть змогу Україні посісти суб'єктну роль у формуванні майбутньої архітектури глобального цифрового порядку.

Ключові слова: штучний інтелект, предиктивна аналітика, ШІ-врядування, генеративні мовні моделі, алгоритмічна дипломатія стійкості, міжнародні відносини, технодипломатія, *deer tech*, Європейський Союз, Україна.

Постановка проблеми. Штучний інтелект стрімко інтегрується в сучасні дипломатичні практики, стаючи засадничим елементом механізмів реалізації зовнішньої політики держав. Алгоритмічні системи сьогодні використовують не лише як допоміжний інструмент комунікації, а і як засіб стратегічного аналізу міжнародної інформації, прогнозування поведінки політичних акторів та формування комплексних дипломатичних наративів. Це свідчить про початок фундаментальної трансформації: перехід від класичних моделей професійної діяльності до стадії технодипломатії (англ. *techplomacy* – концепція, що позначає

© Кубко В., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

нову форму дипломатичної діяльності, зосереджену на взаємодії між державами та великими технологічними корпораціями (Big Tech)), де володіння інтелектуальними технологіями та алгоритмічним капіталом стає визначальним чинником міжнародного впливу. Особливою гостротою цей процес набуває в контексті становлення *deep tech* (*глибокі технології*) дипломатії, де конкуренція за контроль над фундаментальними наукомісткими розробками стає базовою умовою збереження національного суверенітету.

Водночас у політичній науці залишається недостатньо дослідженим питання, як алгоритмізація дипломатії впливає на перерозподіл владних ресурсів у міжнародних відносинах та трансформацію традиційної дипломатичної суб'єктності. Невизначеним залишається статус інтелектуальних систем у структурі міжнародної влади, а також їх роль у зміні співвідношення між державними інститутами та недержавними акторами, насамперед глобальними технологічними корпораціями (Big Tech), які контролюють ключові цифрові платформи та обчислювальні потужності.

Окрему проблемну площину формує фрагментарність нормативних підходів до використання ШІ. Попри ініціативи щодо етичного врегулювання, у науковому дискурсі все ще відсутнє цілісне бачення впливу інтелектуальних систем на суверенітет держав та легітимність дипломатичних практик, що дедалі частіше ґрунтуються на автоматизованих процесах. Для України ця проблема ускладнюється необхідністю розробки власної моделі «алгоритмічної дипломатії стійкості», здатної протидіяти гібридним викликам у цифровому просторі.

У цьому контексті проблема дослідження полягає в теоретичному осмисленні міжнародно-політичних вимірів застосування штучного інтелекту як чинника становлення техnodипломатії, що зумовлює системну трансформацію міжнародних відносин, їхньої владної структури та нормативно-правових засад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Еволюція цифрового інструментарію зовнішньої політики отримала ґрунтовне теоретичне осмислення в працях Н. Калла (N. Cull), який одним із перших запропонував диференціювати цифрову практику залежно від домінуючих технологічних стандартів, обґрунтувавши перехід від «публічної дипломатії 1.0», що базувалася на статичних форматах трансляції даних, до інтерактивної моделі «публічної дипломатії 2.0» у середовищі Web 2.0 [1, с. 123]. Розвиваючи цю логіку в умовах сучасних технологічних викликів, Корнеліу Бжолу (С. Bjola) та Ілан Менору (I. Manor) концептуалізують перехід міжнародної взаємодії до стадії «технологічного прискорення» під впливом генеративного ШІ, що трансформує саму природу дипломатичного впливу через модель інтелектуального керування інформаційним простором [2, с. 303].

Прикладний аспект використання алгоритмічних систем на оперативному та тактичному рівнях дипломатичної служби аналізують І. Мамаку (I. Mamakou) та А. Маркантоні (A. Markantoni), акцентуючи на підвищенні адміністративної ефективності та підтримці складних переговорних процесів [3]. Вагоме значення для розуміння галузевої специфікації мають дослідження А. Гачкевича, який виокремлює потенціал ШІ в модернізації консульських функцій, дипломатичного листування та впровадженні спеціалізованих інструментів на кшталт *DiploGPT* для прогнозування подій на міжнародній арені [4]. Безпековий вимір цифрової трансформації та виклики для дипломатичного капіталу спроможності (*diplomatic capacity*) в кіберпросторі ґрунтовно розглядає М. Коновалова, фокусуючись на необхідності формування нових технологічних компетенцій дипломатичного корпусу [5, с. 269]. Геополітичний контекст врядування ШІ як нового інструменту зовнішньої політики ЄС та його здатність змінювати глобальний баланс сил висвітлено у звітах У. Франке [6], тоді як узагальнені матеріали SELA підкреслюють роль проривних технологій у формуванні регіональних моделей кібердипломатії [7].

Вагомий внесок у дослідження ролі ШІ як чинника трансформації сучасного світопорядку зробили вітчизняні науковці О. Пархомчук, О. Коппель та А. Пархомчук, які визначають штучний інтелект як глобальний «мегатренд», що визначає нові горизонти світової політики та загострює конкуренцію між державами й транснаціональними корпораціями [8, с. 185]. У своїх працях дослідники фокусуються на двоїтій природі ШІ в динаміці міжнародних конфліктів, аналізуючи як ескалаційні ризики, так і стабілізаційні ефекти алгоритмічного прогнозування [9, с. 148]. Питання практичного застосування ШІ як новітнього інструменту дипломатії висвітлюють О. Івасечко та О. Калита, які акцентують на важливості автоматизації рутинних процесів для заощадження ресурсів та підвищення ефективності аналітичної роботи зовнішньополітичних відомств [10, с. 171].

Попри ґрунтовність напрацювань дослідників, поза увагою наукової спільноти залишається низка аспектів, пов'язаних із практичною імплементацією алгоритмічних систем у комплексні зовнішньополітичні стратегії. Зокрема, недостатньо вивченим є питання трансформації нормативно-правової бази та етичних протоколів у ситуаціях переходу до людино-машинних форматів ухвалення рішень. Також потребує глибшого аналізу роль генеративного ШІ як інструменту подолання інформаційної асиметрії, що і визначає дослідницький фокус нашого дослідження.

Метою статті є теоретичне обґрунтування ролі штучного інтелекту як системного чинника трансформації міжнародно-політичної взаємодії та механізмів зовнішньополітичного впливу в умовах алгоритмізації світової політики. Особлива увага приділяється аналізу досвіду імплементації ШІ в дипломатичну практику Європейського Союзу, зокрема у сферах етичного врядування та предиктивного аналізу, а також визначенню стратегічних перспектив використання інтелектуальних систем для зміцнення технологічної стійкості та ефективності дипломатії України.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку міжнародних відносин характеризується переходом від традиційної цифрової взаємодії до глибокої алгоритмізації всіх рівнів зовнішньополітичної діяльності. У цьому контексті штучний інтелект (далі – ШІ) слід розглядати не просто як технологічну інновацію, а як глобальний «мегатренд», що, за визначенням О. Пархомчук та О. Коппель, радикально змінює ландшафт світової політики, формуючи нові горизонти для конкуренції між державами й транснаціональними корпораціями [8, с. 186]. ШІ постає як когнітивна надбудова, що трансформує архітектуру міжнародного порядку через зміну способів накопичення та використання сили.

Еволюція цифрового інструментарію демонструє чітку траєкторію: від мережевої моделі «публічної дипломатії 1.0», що базувалася на статичних форматах, до моделі «публічної дипломатії 2.0» Н. Калла [1, с. 125]. Характерною рисою підходу вченого є визнання децентралізації інформаційних потоків, де традиційна вертикальна модель поширення повідомлень через державні медіа поступається місцем горизонтальним одно-ранговим мережам. У такому середовищі дипломатична активність стала залежною від контенту, генерованого користувачами, що надало цифровій політиці певної хаотичності, проте водночас відкрило простір для інноваційних форматів міжнародної комунікації.

Утім, у контексті сучасних процесів «алгоритмічної трансформації», концептуалізованої у працях К. Бжолі та І. Менора [2, с. 304], класична модель Web 2.0 набуває нових рис. Якщо раніше визначальним було залучення користувачів, то сьогодні технологічне середовище еволюціонує до стану опосередкованої ШІ-взаємодії, де горизонтальні зв'язки доповнюються предиктивним аналізом та алгоритмічним керуванням увагою аудиторії. Зокрема, інтеграція ШІ в зовнішньополітичну діяльність зумовлює перехід до стратегій прецизійної комунікації (від англ. *precision* – точність), де алгоритмічний аналіз великих даних дає змогу

здійснювати точковий, персоналізований вплив на цільові аудиторії. У традиційному дипломатичному дискурсі це явище часто визначається через поняття мікротаргетованої або диференційованої цифрової комунікації, проте саме термін «прецизійна комунікація» більш точно підкреслює високу технологічність сучасного інструментарію та мінімізацію похибок при доставці стратегічних наративів. Тобто закладений Н. Каллом фундамент щодо мережевої природи цифрової дипломатії стає основою для розуміння сучасного переходу до високотехнологічних, датацентричних методів зовнішньополітичного впливу.

Системний характер цих змін виявляється також у трансформації міжнародної суб'єктності. Процеси алгоритмізації сприяють зростанню політичної ваги корпорацій (Big Tech), які, володіючи ексклюзивним доступом до обчислювальних потужностей, дедалі частіше є самостійними акторами світової політики. Це створює ситуацію, коли державна монополія на формування порядку денного розмивається, а технологічна перевага стає еквівалентом геополітичного впливу. Як зазначають вітчизняні дослідники, впровадження інтелектуальних систем має двоїсту природу: стабілізаційний ефект від точного прогнозування криз супроводжується ескалаційними ризиками, пов'язаними з алгоритмічною упередженістю та зміною глобального балансу сил [9, с. 150].

Інтеграція штучного інтелекту в дипломатичну діяльність відбувається на декількох ієрархічних рівнях, що потребує переосмислення традиційного інструментарію зовнішньополітичних відомств. Як зазначають І. Мамаку та А. Маркантоні, доцільно виокремлювати оперативний, тактичний та стратегічний рівні впровадження ШІ [3]. На кожному із цих етапів технологія виконує роль своєрідної «чорної скриньки», яка здатна обробляти колосальні масиви даних для вирішення специфічних завдань зовнішньої політики, що раніше потребували значних людських та часових ресурсів.

На операційному рівні ШІ є засобом радикальної оптимізації адміністративних процесів. Дослідження О. Івасечко та О. Калити підтверджують, що автоматизація рутинних завдань дає змогу дипломатам вивільнити ресурс для вирішення складніших творчих та аналітичних проблем [10, с. 172]. Ключову роль у цьому процесі відіграють генеративні мовні моделі (LLMs), які докорінно змінюють швидкість та якість опрацювання інформації. На відміну від класичних алгоритмів, сучасні мовні моделі здатні не лише структурувати великі масиви неструктурованих даних, а й генерувати складні тексти: від проєктів дипломатичних нот та промов до глибоких аналітичних звітів із багатоваріантним моделюванням наслідків. Зокрема, А. Гачкевич акцентує увагу на модернізації таких сфер, як дипломатичне листування та виконання консульських функцій. Упровадження спеціалізованих систем, наприклад DiploGPT, дає змогу не лише генерувати тексти офіційних документів, а й проводити предиктивний аналіз подій на міжнародній арені, що значно прискорює реакцію відомства на динамічні зміни геополітичного середовища [4].

На тактичному рівні інструментарій ШІ трансформує процеси ведення переговорів та кризового менеджменту. Алгоритми машинного навчання здатні моделювати сценарії поведінки опонентів, виявляти приховані закономірності у великих даних та пропонувати оптимальні компромісні рішення. Це створює умови для переходу до датацентричної дипломатії, де якість аргументації підкріплюється потужними обчислювальними можливостями. Водночас, як зауважує М. Коновалова, такий технологічний зсув актуалізує питання «цифрового капіталу» дипломата: професійна придатність у XXI столітті дедалі більше залежатиме від здатності ефективно взаємодіяти з інтелектуальними системами та критично інтерпретувати їхні висновки [5, с. 271]. Проте, як наголошують М. Бано та її колеги в стратегічній рамці (*Strategic Framework*), використання генеративного ШІ на цьому рівні потребує особливої уваги до ризиків «алгоритмічної упередженості» (*algorithmic bias*) та

ймовірності генерування дезінформації, що може бути невід'ємною від офіційного дискурсу. Це зумовлює потребу в розробці чітких протоколів верифікації, адже впровадження мовних моделей у дипломатію потребує не лише технологічної готовності, а й високого рівня «цифрової гігієни» [11].

Стратегічний рівень передбачає використання ШІ як інструменту глобального врядування та прогнозування. Звіти SELA та У. Франке вказують на те, що ШІ-врядування (*AI Governance*) стає самостійним напрямом зовнішньої політики, де здатність держави створювати та контролювати алгоритмічні стандарти визначає її позицію в міжнародній ієрархії сил [6; 7]. Так, інструментарій ШІ еволюціонує від допоміжних сервісів до фундаментальних систем підтримки ухвалення рішень, що змінюють саму сутність дипломатичного ремесла.

Особливістю підходу Європейського Союзу до цифрової трансформації є фокус на створенні надійної системи ШІ-врядування. Як зазначають Й. Талльберг та співавтори, сьогодні формується нова модель глобального регулювання, де нормативні стандарти «належного врядування» стають новим інструментом зовнішньої політики ЄС [12]. Центральне місце в цій системі посідають настанови Європейської комісії щодо відповідального використання генеративного штучного інтелекту (квітень 2025 року), які визначають чіткі межі для роботи з інтелектуальними системами [13]. Тобто в цьому контексті Європейський Союз є лідером у розробці «людиноцентричного» підходу, де врядування ШІ розглядається як інструмент «м'якої сили». Згідно з аналізом У. Франке, такий підхід дає змогу ЄС просувати власні етичні стандарти на міжнародній арені, зміцнюючи статус «регуляторної наддержави» [6]. Практичне втілення цієї стратегії передбачає використання спеціалізованих інструментів, як-от *DiploGPT*, для предиктивного аналізу криз та автоматизації офіційної комунікації, водночас дотримуючись жорстких протоколів безпеки, про які наголошує А. Гачкевич, аналізуючи кіберінциденти в структурах ЄС [4]. Досвід ЄС доводить, що ефективне впровадження ШІ можливе лише за умови поєднання технологічних інновацій із чіткими етичними орієнтирами [14]. Водночас фундаментальні засади інституціоналізації таких інновацій у сучасній дипломатичній практиці західних країн ґрунтовно проаналізовані в профільному посібнику з цифрової дипломатії [15].

На нашу думку, для України цей досвід критично важливий під час адаптації до європейських стандартів цифрової безпеки та розбудови власної екосистеми технодипломатії, здатної ефективно протидіяти гібридним загрозам у кіберпросторі. Формування стратегічних пріоритетів України в умовах глобальної алгоритмізації світової політики відбувається на перетині потреби в забезпеченні воєнної стійкості, реалізації євроінтеграційного курсу та подолання інформаційної асиметрії.

Як наголошується у звіті «Українська призма», такий підхід потребує чіткої інституційної координації між МЗС та Мінцифри, а також гармонізації українського законодавства з поточними регуляціями Європейського Союзу [16]. Важливим елементом цього процесу є перехід до моделі системної технодипломатії, що передбачає трансформацію епізодичної взаємодії з глобальними технологічними корпораціями в постійний стратегічний діалог для захисту критичної інфраструктури та продовження політики «цифрової блокади» агресора. Водночас розвиток дипломатичного інструментарію України має базуватися на активному впровадженні систем ШІ для посилення аналітичного потенціалу. При цьому Україна має орієнтуватися на «живі» настанови Європейської комісії, які наголошують на принципах прозорості та підзвітності [13]. Така синергія гнучкості українських цифрових рішень та нормативної бази ЄС дасть змогу Україні посісти суб'єктну роль у формуванні майбутнього архітектури глобального ШІ-врядування.

Фундаментальним кроком у межах розвитку вітчизняної технодипломатії має стати впровадження моделі «алгоритмічної дипломатії стійкості» та перехід до концепції «цифрового посольства» (*Digital Embassy*). У межах загальної зовнішньополітичної стратегії Україна має реалізувати прикладний механізм алгоритмізації, заснований на застосуванні *deep tech*-рішень. Під останніми ми розуміємо категорію високих технологій, що базуються на фундаментальних наукових відкриттях (ШІ, квантові обчислення тощо) і потребують значних інтелектуальних інвестицій, що перетворює їх на ключовий інструмент у сучасній геополітичній конкуренції. Застосування таких інтелектуальних систем дасть змогу забезпечити предиктивний аналіз загроз та автоматизувати дипломатичну присутність держави. Зазначений підхід передбачає не лише глибоку цифровізацію внутрішніх процесів МЗС, а й створення глобального ШІ-хабу для виявлення та нейтралізації гібридних викликів. В умовах обмеженого людського ресурсу використання так званих ШІ-аватарів послів може стати стратегічним рішенням для розширення суб'єктності України в регіонах «Глобального Півдня». Такі системи, засновані на великих мовних моделях (LLM), здатні підтримувати безперервну інтерактивну комунікацію та роз'яснювати офіційну позицію держави всіма мовами світу одночасно, масштабуючи українську «м'яку силу» без значних фінансових затрат.

Крім того, Україна має потенціал першою у світі інтегрувати ШІ безпосередньо в процеси верифікації міжнародних угод через механізми смартконтрактів. Це дасть змогу мінімізувати простір для політичних маніпуляцій та забезпечити автоматичне виконання безпекових гарантій у разі настання визначених алгоритмами тригерів. Упровадження таких інновацій сприятиме розбудові новітньої інфраструктури міжнародних відносин, де цифровий капітал держави стає повноцінним і легітимним інструментом гарантування національного суверенітету.

Висновки. Нині штучний інтелект остаточно закріпився в статусі стратегічної когнітивної надбудови, яка докорінно переформатовує міжнародний ландшафт. Ми спостерігаємо парадигмальний зсув у світовій політиці: на зміну мережевим моделям взаємодії епохи Web 2.0 приходять вертикальні датацентричні ієрархії впливу. У цьому новому середовищі здатність держави до «технологічного прискорення» через предиктивну аналітику та алгоритмічне управління стає головним мірилом її реальної суб'єктності та спроможності захищати національні інтереси.

Аналіз європейського вектора регулювання продемонстрував, що ЄС вибудовує унікальний нормативний щит у формі людиноцентричного ШІ-врядування (AI Governance). Упровадження інноваційних рішень, як-от *DiploGPT*, на основі актуальних настанов Європейської комісії 2025 року, підтверджує прагнення регіону закріпити за собою роль «цивілізаційного регулятора». Така модель не лише дає змогу автоматизувати рутинні консульські та комунікаційні процеси, а й створює етичний бар'єр проти алгоритмічної упередженості та цифрового авторитаризму.

Для України інтелектуалізація дипломатичної служби є питанням не просто міжнародного престижу чи відповідності глобальним трендам, а передусім чинником екзистенційного виживання та національної стійкості. В умовах повномасштабної війни та перманентних гібридних атак штучний інтелект стає інструментом асиметричної відповіді, що дає змогу нівелювати перевагу агресора в ресурсах через інтелектуальну перевагу в управлінні інформацією. Стратегічна модель вітчизняної технодипломатії має базуватися на принципі «цифрового щита», де впровадження алгоритмічних механізмів стійкості та *deep tech*-рішень дає змогу не лише превентивно реагувати на загрози, а й утримувати ініціативу на когнітивному та правовому фронтах глобального протистояння. Також це

передбачає розбудову інфраструктури «цифрових посольств», активне залучення ШІ-аватарів для подолання кадрового дефіциту на віддалених дипломатичних напрямках та використання смартконтрактів як гарантів прозорості міжнародних домовленостей. Поєднання українського досвіду «цифрового супротиву» з європейськими стандартами етичного управління ШІ відкриває перед Україною можливість стати не просто споживачем, а співавтором нових правил глобального цифрового співіснування.

Подальші наукові розвідки доцільно спрямувати на вивчення етичних дилем, що виникають при делегуванні автономним системам функцій зовнішньополітичного прогнозування. Критично важливим залишається дослідження механізмів подолання технологічного розриву, що дасть змогу Україні ефективно інтегруватися в майбутню архітектуру глобальної безпеки, де визначальну роль відіграватиме штучний інтелект.

Список використаної літератури

1. Cull N. J. The Long Road to Public Diplomacy 2.0: The Internet in US Public Diplomacy. *International Studies Review*. 2013. Vol. 15, Iss. 1. P. 123–139. DOI: <https://doi.org/10.1111/misr.12026>.
2. Bjola C., Manor I. Digital diplomacy in the age of technological acceleration: three impact scenarios of generative artificial intelligence. *Place Branding and Public Diplomacy*. 2025. Vol. 21, Iss. 3. P. 303–308. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41254-023-00323-4>.
3. Mamakou I., Markantoni A., Kargas A. Leveraging AI in Diplomacy: Enhancing Foreign Policy, National Interest and Digital Diplomacy. SSRN. 2025. Preprint. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.5701761>.
4. Гачкевич А. Вплив штучного інтелекту на дипломатію ЄС: можливості та проблеми. *Новий порядок денний для Європи та Європейського Союзу: причини – напрями – пріоритетні цілі* : монографія / за наук. ред. Я. Турчин, Т. Астратович-Лейк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. С. 37–48.
5. Konovalova M. AI and Diplomacy: Challenges and Opportunities. *Journal of Liberty and International Affairs*. 2023. Vol. 9, Iss. 2. P. 269–283. DOI: <https://doi.org/10.47305/JLIA2392520k>.
6. Franke U. Artificial Intelligence diplomacy: Artificial Intelligence governance as a new European Union external policy tool. European Parliament. 2021. 55 p.
7. Latin American and Caribbean Economic System (SELA). AI and Diplomacy: International relations in the age of disruptive technologies. Caracas : SELA, 2024. 84 p.
8. Пархомчук О. С., Коппель О. А., Пархомчук А. Д. Штучний інтелект як мегатренд: нові горизонти в глобальній політиці та міжнародних відносинах. *Політикус*. 2024. Вип. 4. С. 185–191. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2024-4.27>.
9. Пархомчук О. С., Коппель О. А., Пархомчук А. Д. Штучний інтелект у динаміці міжнародних конфліктів: аналіз ескалаційних і стабілізаційних ефектів. *Регіональні студії*. 2025. № 41. С. 148–154. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2025.41.24>.
10. Івасечко О. Я., Калита О. А. Штучний інтелект як новітній інструмент дипломатії: виклики та перспективи. *Регіональні студії*. 2023. № 34. С. 171–176. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.22>.
11. Bano M., Chaudhri Z., Zowghi D. The Role of Generative AI in Global Diplomatic Practices: A Strategic Framework. Preprint. 2024. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2401.05415>.
12. Tallberg J., Erman E., Furendal M. et al. The Global Governance of Artificial Intelligence: Next Steps for Empirical and Normative Research. *International Studies Review*. Volume 25, Issue 3. September 2023. DOI: <https://doi.org/10.1093/isr/viad040>.
13. European Commission. Living guidelines on the responsible use of generative AI in research. Brussels, April 2025. 20 p.

14. Mostafaei H., Kordnoori S., Ostadrahimi M. et al. Applications of artificial intelligence in global diplomacy: A review of research and practical models. *Sustainable Futures*. 2025. Vol. 9. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sftr.2025.100486/>.
15. Bjola C. (Ed.). *The Oxford Handbook of Digital Diplomacy*. Oxford : Oxford University Press, 2024. 544 p.
16. Українська призма: Зовнішня політика 2023. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2024. 336 с.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A FACTOR IN THE TRANSFORMATION OF MODERN DIPLOMACY

Valentyna Kubko

*Odessa Polytechnic National University,
Department of International Relations and Law
Shevchenko aven., 1, 65044, Odessa, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-0433-2013>*

A comprehensive analysis of artificial intelligence (AI) as a fundamental factor in the transformation of modern diplomacy within the context of the global algorithmization of international relations is conducted. The relevance of the study is driven by the global community's rapid transition to a new technological paradigm, where a state's ability to operate intelligent systems determines its position within the hierarchy of global influence. The role of AI is theoretically substantiated not merely as an auxiliary technological tool but as a systemic megatrend that alters the very essence of international political interaction. It is emphasized that the current geopolitical balance directly depends on the outcomes of the global AI race.

The evolution of diplomatic practices is traced in detail: from the chaotic decentralization of information flows characteristic of the Web 2.0 era and network diplomacy to the contemporary stage of "technological acceleration". It is proven that this transformation is rooted in a shift toward data-centric methods of foreign policy influence, where predictive analytics and algorithmic attention management of audiences play a key role. Particular attention is paid to the analysis of the European Union's experience in the regulatory framework of AI. The concept of AI Governance is revealed as a new instrument of the EU's soft power. Based on the examination of the European Commission guidelines (April 2025), ethical and security standards for the use of generative language models in diplomatic activities are identified. It is highlighted that the European human-centric model creates a secure platform for the modernization of consular services and the automation of official communication (specifically through tools such as DiploGPT), while simultaneously minimizing the risks of algorithmic bias.

In the context of Ukraine's national interests, strategic priorities for the development of Techplomacy are defined. The necessity of constructing a model of interaction between state institutions and Big Tech corporations to strengthen digital resilience is justified. It is argued that Ukraine must adapt to the realities of deep tech diplomacy, where security is a derivative of the level of technological development. The study concludes that the implementation of "algorithmic resilience diplomacy" and the synergy of Ukrainian digital experience with European standards of ethical governance will enable Ukraine to assume a subjective role in shaping the future architecture of the global digital order.

Key words: artificial intelligence, predictive analytics, AI governance, generative language models, algorithmic resilience diplomacy, international relations, techplomacy, deep tech, European Union, Ukraine.

Дата першого надходження статті до видання: 22.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.05.2026